

5. HEL

Hel występuje w wielu złożach gazu ziemnego na Niżu Polskim, gdzie jego zawartość w gazie waha się od 0,02 do 0,45 % He. Udokumentowano zasoby helu tylko w piętnastu złożach, gdzie średnia koncentracja helu w gazie waha się od 0,22 % do 0,42 %. Występują one w południowej części monokliny przedsudeckiej, w obszarze Zielona Góra - Rawicz - Odolanów. Złoża lokalizują się w utworach górnego czerwonego spągowca, wapienia cechsztyńskiego i dolomitu głównego.

Stopień zagospodarowania zasobów helu przedstawiono w tabeli 5.1.

Tabela 5.1

Stan zagospodarowania zasobów wydobywalnych helu - mln m³

Wyszczególnienie	Ilość złóż	Zasoby wydobywalne			
		bilansowe			pozabilansowe
		Razem	A+B	C	
ZASOBY OGÓŁEM	15	30.10	29.74	0.36	-
w tym:					
eksploatowane	10	27.02	27.02	0.00	
nieeksploatowane	5	3.08	2.72	0.36	-

W 2009 r. odzysk helu wyniósł 1,05 mln m³.

Eksport helu w 2009 roku wyniósł 647,78 ton i był wyższy od eksportu w roku poprzednim o 314,67 ton. Największy wzrost dotyczył eksportu helu do Niemiec z 45,728 ton w roku 2008 do 227,50 ton w roku 2009. Import helu w roku 2009 wyniósł 53,23 tony z czego 40,05 ton importowano z Austrii i Rosji. Kierunki i wielkości eksportu oraz importu helu przedstawia tabela 5.2.

Tabela 5.2

Kierunki polskiego eksportu helu

IMPORT				EKSPORT			
Lp.	Kraj	Ilość ton	Wartość tys. PLN	Lp.	Kraj	Ilość ton	Wartość tys. PLN
	Świat (ogółem)	53.23	8 147		Świat (ogółem)	647.78	23 371
1	Austria	21.66	3 203	1	Belgia	120.86	7 701
2	Rosja	18.39	3 191	2	Turcja	57.12	5 248
3	Niemcy	5.44	720	3	Niemcy	227.50	3 441
4	Węgry	3.16	494	4	Wielka Brytania	111.10	1 851

IMPORT				EKSPORT			
Lp.	Kraj	Ilość ton	Wartość tys. PLN	Lp.	Kraj	Ilość ton	Wartość tys. PLN
5	Belgia	1.81	207	5	Włochy	84.74	1 782
6	Algieria	1.74	199	6	Ukraina	5.76	703
7	Czechy	1.04	131	7	Czechy	6.01	658
8	Stany Zjednoczone	0.00	2	8	Dania	2.38	503

Stopień rozpoznania zasobów i stan zagospodarowania, a także wielkość wydobycia z poszczególnych złóż zestawiono w tabeli 5.3.

Tabela 5.3

Wykaz złóż helu - w mln m³

Lp.	Nazwa złoża	Stan zag. złoża	Zasoby wydobywalne bilansowe			Wydobycie
			Razem	A+B	C	
ZŁOŻA UDOKUMENTOWANE			30.10	29.74	0.36	1.05
złóż: 15 ; OGÓLEM						
Niż - złóż 15						
1	Bogdaj-Uciechów	E	14.34	14.34	-	0.42
2	Czeszów	E	1.01	1.01	-	0.01
3	Dębina	R	0.29	0.29	-	-
4	Góra	E	0.03	0.03	-	0.07
5	Grochowice	E	3.66	3.66	-	0.15
6	Kandlewo	R	0.47	0.11	0.36	-
7	Kulów	R	0.05	0.05	-	-
8	Naratów	E	0.13	0.13	-	0.06
9	Niechlów	E	0.38	0.38	-	0.04
10	Pakosław	R	1.00	1.00	-	-
11	Ślubów	E	0.03	0.03	-	0.02
12	Tarchały (d.g.+cz.s.)	E	4.76	4.76	-	0.05
13	Wilcze-czerwony spąg.	R	1.27	1.27	-	-
14	Wilków	E	2.46	2.46	-	0.21
15	Wysocko Małe E	E	0.22	0.22	-	0.02

Opracowali: Martyna Czapigo, Krzysztof Żukowski